

36800 A Vaststelling van de begrotingsstaat van het
Mobiliteitsfonds voor het jaar 2026

Nr. 65 Brief van de staatssecretaris van Infrastructuur en
Waterstaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2026

Tijdens het Commissiedebat Spoorveiligheid en ERTMS van 27 mei jl. heb ik de toezegging gedaan te spreken met Zeeuwse bestuurders over het proefbaanvak ERTMS op de Zeeuwse Lijn. Dit Bestuurlijk Overleg (BO) heeft op 18 juni jl. in Zeeland plaatsgevonden. Deze brief bevat een terugkoppeling van dit gesprek. Daarnaast wil ik de Kamer meenemen in de Startbeslissing die ik recentelijk heb genomen voor de MIRT-verkenning Rail Gent-Terneuzen.

Terugkoppeling BO inzake spoordossiers in Zeeland

Op 18 juni jl. heb ik tijdens het BO met de gedeputeerde meerdere spoordossiers besproken: ERTMS, de voortgang op de maatregelen uit het compensatiepakket Wind in de Zeilen, de samenwerking rond publiek vervoer in Zeeland en Rail Gent-Terneuzen.

Proefbaanvak ERTMS Zeeland

Na uitgebreid testen in labs en met simulaties moet de werking van de aan te leggen versie van het European Rail Traffic Management System (ERTMS) ook buiten in de operatie worden aangetoond. Daarom wordt er in 2028 2-3 maanden getest en beproefd op het proefbaanvak Harlingen Haven - Leeuwarden. Daarna wordt de complexiteit verhoogd met onder meer testen op een overweg en een emplacement op het proefbaanvak Vlissingen - Lewedorp. Daarom rijden er op z'n vroegst in 2029 3-4 maanden geen treinen tussen Vlissingen en Goes.

Het ministerie van IenW heeft met de Provincie Zeeland een maatregelenpakket opgesteld om hinder te beperken en de betrouwbaarheid te vergroten. Desondanks is onvermijdelijk dat het proefbaanvak hinder zal veroorzaken. Ik heb met de gedeputeerde gesproken over het maatregelpakket en de voorbereidingen. Een belangrijk onderdeel is treinvervangend busvervoer. We vinden het beiden van groot belang hier zo snel

mogelijk meer zicht op te hebben. Eind dit jaar worden de eerste contouren van een plan van NS bekend. In de uitwerking hiervan wordt ook gekeken naar de mogelijkheden van Kruiningen-Yerseke als begin- en eindpunt van het treinvervangend busvervoer. Daarnaast zal dit plan de komende jaren steeds verder uitgewerkt worden samen met regionale partijen, ook aan de hand van ervaringen die we bijvoorbeeld nog op gaan doen bij de grote buitendienststelling tussen Alphen a/d Rijn – Leiden later dit jaar. De gedeputeerde gaf in het gesprek verder aan dat de voorbereidingen en de samenwerking met de programmadirectie ERTMS goed verlopen.

Wind in de zeilen en publiek vervoer

Binnen het compensatiepakket Wind in de Zeilen (WidZ) zit een aantal spoormaatsregelen. Enkele zijn al uitgevoerd of in uitvoering. Sinds afgelopen december rijdt voor minimaal drie jaar de sprinter vanuit Zeeland na Roosendaal door als intercity naar Zwolle. Zo wordt Zeeland beter verbonden met verschillende Brabantse steden. We hebben de voortgang en het vervolgproces van het onderzoek naar een vierde trein op de Zeeuwse Lijn besproken.

Verder hebben we teruggeblikt op mijn werkbezoek afgelopen april over het systeem van publiek vervoer in Zeeland en de opvolging besproken. Tot slot hebben we stilgestaan bij de stappen die er rondom Rail Gent-Terneuzen (RGT) zijn genomen.

Startbeslissing MIRT-verkenning Rail Gent-Terneuzen

De Kamer heeft eerder gevraagd naar de voortgang van het project Rail Gent-Terneuzen. North Sea Port en de industrie in de regio zijn belangrijk voor zowel de Nederlandse als Zeeuwse economie/werkgelegenheid.

Tot nu toe moest ik de Kamer melden dat er gewerkt werd aan specifieke projectafspraken. Inmiddels kan ik de Kamer melden dat deze afspraken zijn gemaakt met België en vastgelegd in een Memorandum van Overeenstemming. Daarmee is voor mij het spoor vrijgekomen om de Startbeslissing te nemen. Hiermee kan de MIRT-verkenning Rail Gent-Terneuzen dus starten. ProRail heeft een opdracht gekregen om deze uit te voeren.

Met het nemen van deze Startbeslissing loop ik nog niet vooruit op de prioritering van het Mobiliteitsfonds (en Deltafonds)¹. Hoewel de financiering op het MF geboekt staat, komen de middelen hiervoor niet uit het MF. Deze komen vanuit het Nationaal Groeifonds en een Europese CEF-subsidie. Deze middelen vervallen of moeten terugbetaald worden als het project niet doorgaat en zijn daarmee dus niet inzetbaar bij de prioritering.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, 36 800 A, nr. 39

Met het starten van de MIRT-verkenning RGT wordt een bijdrage geleverd aan het beter faciliteren en stimuleren van het spoorgoederenvervoer.

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.W.H. Bertram